Høringsuttalelse – Tiltak på gnr./bnr. 19/10

Til: Sortland kommune
Fra: Sortland, Øksnes og Lødingen bondelag
Dato: 20.02.2026

Innledning

Sortland, Øksnes og Lødingen Bondelag viser til kommunens invitasjon om å gi en skriftlig uttalelse i forbindelse med planlagt politisk behandling av tiltak på gnr./bnr. 19/10. Uttalelsen bygger på drøftingsmøtet mellom bondelaget og kommunen den 06.02.2026, de landbruksfaglige vurderingene som fremkom der og ei intern behandling i bondelaget.

1. Overordnede vurderinger

Bondelaget vurderer tiltaket – oppføring av bolighus med tilhørende adkomst – som **klart negativt for landbruksdriften i området**. Eiendommen ligger innenfor hensynssone landbruk H510_13 i kommuneplanens arealdel, der formålet er å sikre langsiktig ressursgrunnlag for jordbruket og unngå nedbygging, fragmentering og driftsmessige hindringer.

Tiltaket fremstår etter bondelagets vurdering som **åpenbart i strid med kommuneplanens arealformål og hensynssonens intensjoner**. Tiltaket kan derfor ikke anses som forenlig med gjeldende planforutsetninger og vil svekke landbrukets utviklingsmuligheter i området.

2. Tiltakets karakter og forholdet til landbrukslovgivningen

Det omsøkte tiltaket gjelder et bolighus som **ikke oppfyller kriteriene for å kunne defineres som et våningshus** etter gjeldende regelverk. Tiltakshaver har heller ikke dokumentert et driftsgrunnlag som gir grunnlag for bosetting som del av aktiv landbruksdrift.

Kenneldrift, som tiltakshaver har vist til, er **ikke å anse som Landbruk Pluss**, og faller derfor heller ikke inn under formål som gir grunnlag for oppføring av bolig på landbrukseiendom.

Tiltaket er i strid med følgene lover og planer:

- Jordloven § 8 og § 9.
- Plan- og bygningsloven.
- Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet. (Fastsatt ved kgl. res. av 24.01.2025 jf. plan- og bygningsloven)
- Nasjonal jordvernstrategi (2015, rev. 2019, 2021, 2023).
- Rundskriv M-1/2025. Nasjonale og vesentlege regionale interesser innanfor jordvern.
- Ministerbrev (2018, 2021, 2022).
- Strategisk plan for jordvern i Nordland 2025–2028.
- Regional plan for landbruket i Nordland.
- Kommuneplanens arealdel 2017-2028 – Sortland kommune.
- Jordvernstrategi for Sortland og Hadsel kommuner 2026–2036.

3. Konsekvenser for dyrka mark og drift

Bondelaget er særlig bekymret for følgende:

a) Nedbygging og omdisponering av dyrka mark

Tiltaket (bolighus og adkomstvei) legger beslag på verdifull dyrka mark, og slik nedbygging vurderes som **ikke forsvarlig** sett opp mot jordlovens formål om å sikre arealressursene for framtidig matproduksjon.

b) Fragmentering av landbruksarealer

Planlagt adkomstvei vil skape **fragmentering av driftsarealer**, noe som kan gi betydelige ulemper for rasjonell drift. Dette omfatter både arronderingstap og praktiske utfordringer for maskinell drift.

c) Langsiktige driftsmessige ulemper

Tiltaket vil kunne etablere et **permanent hinder** for framtidig utvikling av landbruksdriften i området. Slik driftsforringelse anses ikke akseptabel når tiltaket ikke er landbruksrelatert og ikke bidrar til styrking av lokal matproduksjon.

4. Tidligere behandling og planforutsetninger

Bondelaget registrerer at:

- Konsesjonssøknaden ble anbefalt ikke innvilget av administrasjonen, men innvilget av formannskapet i 2013.
- De landbruksfaglige vurderingene har hele tiden vært at tiltaket ikke bør realiseres.
- Byggesøknad fra 2015 ikke ble realitetsbehandlet før avvisning i 2021 grunnet mangelfull dokumentasjon.
- Kommunen ved flere anledninger har gitt veiledning om at tiltaket ikke kan anses som våningshus og derfor må behandles etter jordloven.

Med bakgrunn i disse forhold finner bondelaget det uheldig at tiltaket har vært ført fram uten at grunnleggende plan- og landbruksfaglige forutsetninger har vært oppfylt. Dette underbygger behovet for en klar og konsekvent forvaltning i tråd med lovverket og arealplanen. Dette har siden konsesjonsbehandlingen i 2013 skapt usikkerhet for det aktive jordbruket i området og vi håper denne saken kan avsluttes snarlig.

5. Bondelagets konklusjon

Sortland, Øksnes og Lødingen bondelag **anbefaler at tiltaket slik det foreligger ikke gis tillatelse**.

Dette begrunnes med:

- Tiltaket er **i strid med kommuneplanens arealdel** og ligger i hensynssone landbruk.
- Det medfører **nedbygging av dyrka mark** og **fragmentering av landbruksarealer**.
- Boligen tilfredsstiller **ikke kravene til våningshus**, og kenneldrift er ikke landbruksformål.
- Tiltaket gir **driftsmessige ulemper av varig karakter**.
- Samlede vurderinger etter jordloven og plan- og bygningsloven taler imot etablering.

Bondelaget forventer at kommunens kommende saksframstilling tydeliggjør disse forholdene og at politisk behandling tar hensyn til behovet for å sikre landbrukets arealgrunnlag og driftsmuligheter i området.

Mvh
John-Erik Bjørlo
Sortland, Øksnes og Lødingen bondelag

Kilder

https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/nytt-rundskriv-klargjering-av-praksisen-for-jordvern/id3084760/
https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2025-01-24-69
https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/forvaltning/fagomrader/eiendom/jordvern/nasjonale-mal-og-foringer
https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-nordland/dokument-fmno/landbruk-og-mat-dokumenter/jordvern-dokumenter/strategisk-plan-for-jordvern-i-nordland-2025-2028-1.pdf
https://www.nfk.no/_f/p1/if28af12f-0361-4487-999a-19db63849cf2/regional-plan-for-landbruket-i-nordland-2018-2030_a4-web.pdf
https://www.sortland.kommune.no/innsyn/planer-og-strategier/kommuneplan-arealdel/